

[Bjørn Elmquist]

sen af den økonomiske udvikling og omstruktureringen i Østlandene.

Og det Europaråd, som tidligere blev skældt ud for at være den kolde krigs instrument og, som det hed, »kanalisering af den amerikanske imperialismes Marshallhjælp til opbygning af kapitalismen i Vesteuropa«, er siden i sommer genstand for østeuropæisk og sovjetisk bejlen.

Fra og med efteråret har Sovjetunionen, Polen og Ungarn samt Jugoslavien søgt og opnået en særlig gæstestatus for deres repræsentanter i Europarådets parlamentarikerforsamling. Og dér undersøger vi i øjeblikket, hvilke konventioner disse fire lande kan tiltræde, og helt specielt om de ligefrem kan tiltræde Den Europæiske Menneskerettighedserklæring, så deres statsborgere kan opnå den samme internationale domstolsbeskyttelse af deres frihedsrettigheder, som f.eks. danske statsborgere nyder godt af.

Som sagt mener Venstre ikke, vi bør afvikle eller svække vore vestlige samarbejdsorganisationer. Det gælder de allerede nævnte og andre såsom Nordisk Råd og OECD. Tværtimod bør de nu bruges til at støtte og styrke reformerne i Østlandene, når og hvis disse lande selv beder om det, og i samarbejde med dem.

Det bør Danmark arbejde for. Og derudover er der en række foranstaltninger, som vi selv kan sætte i gang bilateralt over for de reformvenlige lande. Udenrigsministeren har nævnt en investeringsfond, en række andre støtteforanstaltninger i form af projekter, uddannelse og rådgivning m.v. Det skete i hans svar på forespørgslen i dag, og det er sket endnu mere detaljeret i det notat om mulige danske initiativer i den henseende, som regeringen har oversendt Folketinget for en lille måneds tid siden. Alle disse initiativer har mit partis fulde støtte, så det skal jeg ikke her komme yderligere ind på. Det er nemlig allerede i god gænge.

Jeg skal derimod til slut gøre et par bemærkninger om den ikkestatslige indsats, som danskere ligesom andre i Vesten kan yde og bør yde. Der er masser af aktiviteter for det private initiativ af erhvervsmæssig, økonomisk, politisk og kulturel karakter.

Her springer naturligvis Det Danske Kulturinstitut i Riga i øjnene, som dagbladet Politiken nu i disse dage har samlet midler nok ind til, så det kan komme i gang. Next Stop Sovjet vil jeg også nævne. Om man så kan være enig i ethvert

af virkemidlerne og instrumenterne, er en anden sag, men jeg har været glad for også at kunne give min støtte i det praktiske arbejde til det initiativ.

Det er ikke mindst alt dette folkelige på privat initiativ, der virkelig kan bringe nye tider til vore naboer i Øst, så de kan komme videre i deres frigørelse fra de ineffektive og udemokratiske statsmonopolers snærende bånd.

Jeg skal til slut fremsætte et forslag til dagsorden, og jeg gør det på vegne af Det Konservative Folkeparti, af SF, mit eget parti, Det Radikale Venstre, Centrum-Demokraterne og Kristeligt Folkeparti, og det lyder:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Folketinget udtrykker sin støtte til reformbestræbelserne og demokratiseringsprocessen i de østeuropæiske lande og Sovjetunionen og understreger betydningen af Vestens aktive indsats for gennem udbygget samarbejde at styrke reformkræfterne.

Folketinget opfordrer regeringen til fortsat at føre en aktiv og konstruktiv Østpolitik ved

- i EF, det nordiske samarbejde og OECD at arbejde for en kraftigt forøget økonomisk indsats til støtte for omstruktureringer og en mere bæredygtig udvikling i Østeuropa og Sovjetunionen
- i EF og andre organisationer at arbejde for bedre vilkår for samhandel og teknologisk samarbejde med de reformvenlige af disse lande
- i ECE at støtte, at der oprettes en fælleseuropæisk miljøfond
- at foreslå en industrialiseringsfond for Østlandene med særlig vægt på energi-, miljø- og fødevarerområdet
- at foreslå en særlig fond til støtte for mellemfolkelig udveksling mellem Danmark og de østeuropæiske lande samt Sovjetunionen.

Herefter går Tinget over til næste sag på dagsordenen.«

(Dagsordensforslag nr. D 2)

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i debatten.

Annette Just (FP):

Jeg vil gerne starte med at takke ministeren for den udmærkede redegørelse, han er kom-